

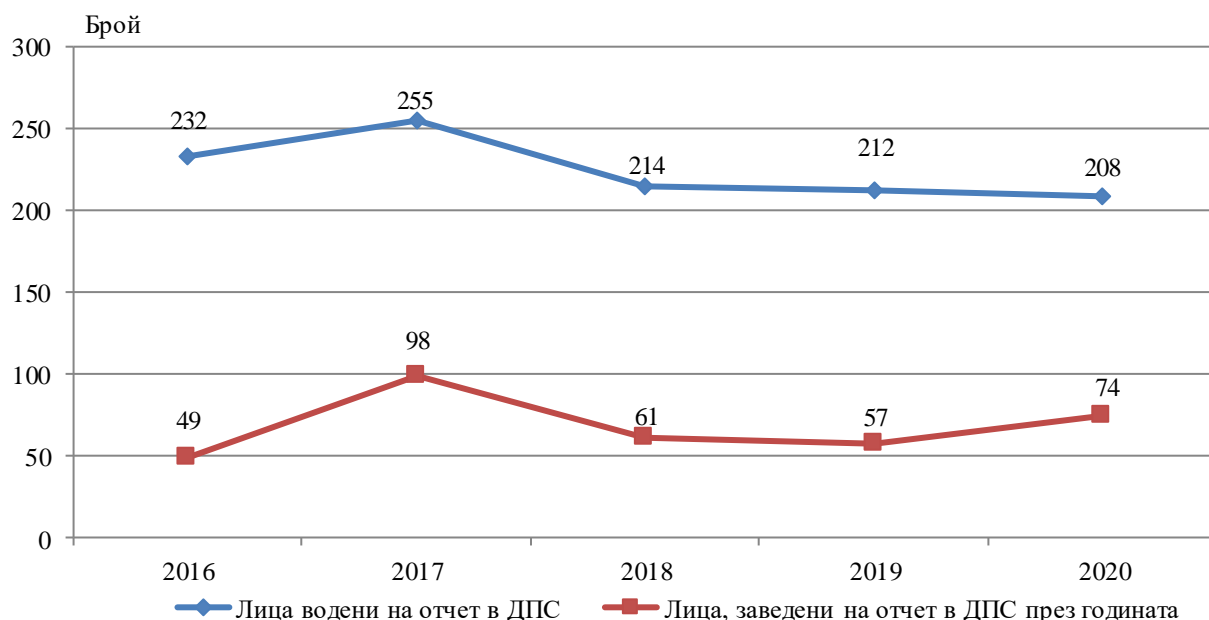
ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противобществени прояви и престъпления

През 2020 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Добрич са водени 208 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противобществени прояви и престъпления, което е с 1.9% по-малко в сравнение с 2019 година. Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- Непълнолетни (14 - 17 г.) - 75.5%;
- Малолетни (8 - 13 г.) - 24.5%;
- Момчета - 176 (84.6%);
- Момичета - 32 (15.4%);
- Учащи - 132 лица (63.5%);
- В криминогенна среда живеят 93 малолетни и непълнолетни, или 44.7%.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2016 - 2020 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни лица през 2020 г. в област Добрич е 1 188 на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 8 - 17 години в областта.

Броят на **заведените на отчет¹ в ДПС през 2020 г.** в област Добрич малолетни и непълнолетни е 74, или 35.6% от всички водени на отчет лица като 66.2% от тях са непълнолетни.

През 2020 г. **снети от отчет в ДПС** са 50 малолетни и непълнолетни лица, или 24.0% от водените на отчет през годината. Причините за това са:

- поправка на поведението - 35 лица (70.0%);
- навършване на 18-годишна възраст - 14 лица (28.0%);
- на други основания (напуснали страната, починали) - 1 лице (2.0%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2020 г. през ДПС са преминали 122 малолетни и непълнолетни. От тях момчета са 85, или 69.7%, а момичета - 37, или 30.3%.

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

- „прояви на насилие и агресия“ - 25 малолетни и непълнолетни (20.5%);
- „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 19 лица (15.6%);
- „тормоз“ - 15 малолетни и непълнолетни (12.3%);
- „непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място“ - 11 лица (9.0%);
- „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 10 лица, или 8.2%.

Извършени престъпления

През 2020 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления**, е 98.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 51 лица, или 52.0% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на взломни кражби - 17.6% (9 лица).

12 лица (12.2%) са регистрирани за „унищожаване и повреждане на имущество“.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2020 г. пострадали от престъпления в област Добрич са 16 деца, от които 15, или 93.8%, са момичета. Малолетни са 10 лица (62.5%), а непълнолетни - 6 (37.5%).

Най-голям е броят и относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от блудство - 5 лица (31.3%) и на пострадалите от детска порнография - 3 лица (18.8%).

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2020 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са **образували** 108 възпитателни дела. От тях 74 (68.5%) са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 103, като в срок до един месец са решени 70 дела, или 68.0%.

През 2020 г. местните комисии са наложили 197 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 135 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 138 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 66 случая (33.5%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 45 случая (22.8%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 40 случая (20.3%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 43 лица (31.9%), а непълнолетни - 92 (68.1%);
- Момчетата са 116 (85.9%), а момичетата - 19 (14.1%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС не се включва броят на малолетните и непълнолетните, които са преминали през ДПС.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).